

Większość instytucji finansowych podaje na swoich stronach internetowych nierzetelnie informacje temat kosztów proponowanych kredytów konsumenckich – to wnioski z kontroli przeprowadzonej na zlecenie Komisji Europejskiej. W efekcie klienci otrzymywali niepełne dane na temat kosztów pożyczki. – *Osoby starające się o kredyt są niejednokrotnie zaskakiwane jego kosztami, które okazują się wyższe niż się początkowo wydawało* – zaznacza komisarz John Dalli.

Czy zdarzyło się Państwu przy podpisywaniu umowy o pożyczkę, kartę kredytową czy inny kredyt konsumencki zdać sobie sprawę, że koszty są wyższe, niż się Państwo spodziewali? Niedawno przeprowadzono w całej UE kontrolę stron internetowych oferujących kredyty konsumenckie w celu sprawdzenia, czy osoby podpisujące umowę o taki kredyt otrzymują wcześniej informacje, do których są uprawnieni na mocy prawa UE w dziedzinie ochrony konsumentów.

Organy krajowe odpowiedzialne za egzekwowanie prawa skontrolowały ponad 500 stron internetowych w 27 państwach członkowskich oraz w Norwegii i Islandii. W przypadku 70 proc. z nich (393 strony) stwierdzono następujące problemy, wymagające dalszego dochodzenia: reklamy niezawierające wymaganych standardowych informacji, brak w ofertach kluczowych informacji niezbędnych do podjęcia decyzji oraz koszty przedstawiane w sposób wprowadzający w błąd. Organy krajowe odpowiedzialne za egzekwowanie prawa zwrócą się teraz do instytucji finansowych i pośredników kredytowych o wyjaśnienia lub podjęcie działań naprawczych wobec domniemanych nieprawidłowości. W ramach akcji kontrolnej sprawdzono w szczególności, w jaki sposób przedsiębiorstwa stosują przepisy dyrektywy w sprawie kredytu konsumenckiego (niedawno wprowadzonej do prawodawstwa krajowego w państwach członkowskich), która ma w założeniu ułatwiać konsumentom zrozumienie i porównywanie ofert kredytowych.

– *Osoby starające się o kredyt są niejednokrotnie zaskakiwane jego kosztami, które okazują się wyższe niż się początkowo wydawało, ponieważ zabrakło wcześniej ważnych informacji lub były one nie w pełni zrozumiałe. Kredyt konsumencki to dziedzina, która nieraz wydaje się skomplikowana, i właśnie dlatego wprowadzono odpowiednie przepisy europejskie, aby pomóc konsumentom w dokonywaniu świadomych decyzji. Bardzo ważne jest zatem, aby przedsiębiorstwa dostarczały konsumentom właściwych i niezbędnych informacji. Komisja powinna przyczynić się do tego poprzez współpracę z krajowymi organami egzekwującymi prawo* – powiedział komisarz UE ds. konsumentów **John Dalli**.

Działanie zwane „akcją kontrolną UE” ma na celu egzekwowanie prawa unijnego. Polega ono na jednoczesnym prowadzeniu przez krajowe organy egzekwowania prawa kontroli koordynowanych przez UE pod kątem naruszeń prawa konsumenckiego w danym sektorze. Krajowe organy egzekwowania prawa zwracają się następnie do podmiotów gospodarczych, w przypadku których podejrzewa się nieprawidłowości, o podjęcie działań naprawczych. Akcję kontrolną dotyczącą kredytów konsumenckich przeprowadzono we wrześniu 2011 r.

Sześć państw przeprowadziło pogłębioną akcję kontrolną 57 stron internetowych w celu sprawdzenia zgodności z przepisami konsumenckimi, co dotyczyło m.in. uregulowań dotyczących płatności, rozpatrywania skarg oraz warunków umownych.

Z rynku, którego dotyczyła akcja kontrolna, korzysta codziennie wielu konsumentów. W 2010 r. łączna kwota kredytów konsumenckich pozostających do spłaty na rzecz instytucji finansowych w strefie euro wynosiła ponad 600 mld EUR.

Wyniki

Spośród 562 stron internetowych poddanych wstępnej akcji kontrolnej jedynie 30 proc. uznano za spełniające odpowiednie przepisy konsumenckie UE; 70 proc. stron (393 strony) wymaga dalszego dochodzenia. Stwierdzono następujące zasadnicze problemy:

- Braki w zakresie informacji w reklamach kredytu konsumenckiego: reklamy na 258 stronach internetowych (46 proc. stron poddanych kontroli) nie zawierają wszystkich standardowych informacji wymaganych dyrektywą w sprawie kredytów konsumenckich, np. informacji dotyczących: (i) rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (APR), która jest niezbędna do porównywania ofert, (ii) tego, czy opłaty za obowiązkowe usługi pomocnicze (np. ubezpieczenie) zostały zawarte w kosztach całkowitych, lub (iii) czasu trwania umowy kredytowej.
- Pomijanie kluczowych informacji na temat oferty: 244 strony internetowe (43 proc.) nie zawierają jasnych informacji na temat wszystkich elementów łącznego kosztu, np. na temat: (i) rodzaju stóp procentowych (stała, zmienna lub oba rodzaje), (ii) czasu trwania kredytu (jeżeli ma on zastosowanie) oraz (iii) niektórych kosztów związanych z kredytem (np. opłaty za przygotowanie umowy).
- Wprowadzające w błąd przedstawienie kosztów - koszty kredytu przedstawiane są nieraz w sposób fałszywy lub mogący wprowadzać w błąd konsumentów, np. w wyniku: (i) sposobu obliczenia ceny lub (ii) braku informacji dla konsumenta, że oprócz kosztu kredytu konsumenckiego należy brać pod uwagę dodatkowe obowiązkowe ubezpieczenie. Taki problem stwierdzono na 116 stronach internetowych (20 proc.).

Pogłębiona akcja kontrolna

Sześć państw (Włochy, Estonia, Łotwa, Litwa, Słowacja i Szwecja) przeprowadziło pogłębioną akcję kontrolną dotyczącą 57 skontrolowanych stron. Główne stwierdzone problemy dotyczyły informacji udzielanych przed zawarciem umowy oraz warunków umownych.

Kolejne kroki

Obecnie rozpocznie się etap egzekwowania działań: w nadchodzących tygodniach i miesiącach organy krajowe zwrócą się do podmiotów gospodarczych o wyjaśnienia lub wprowadzenie poprawek na ich stronach internetowych. Niedopełnienie tych działań może, w zależności od obowiązującego prawa krajowego, prowadzić do wszczęcia kroków prawnych, których następstwem będą grzywny, a nawet zamknięcie danej strony internetowej. Krajowe organy egzekwowania prawa powinny złożyć Komisji Europejskiej sprawozdanie z podjętych działań do jesieni 2012 r. Komisja zda sprawę z wyników.